

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ: 397/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Νικόλαος Μουδάτσος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Βασιλική Τύρου, Κουήν-Τακουή Χουρμουζιάν, Ελένη Σβολοπούλου και Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

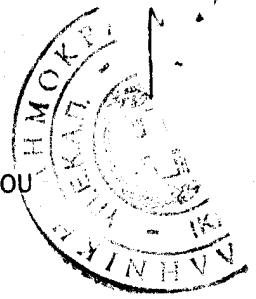
Αριθμός Ερωτήματος: Γ44/84/13-10-2014 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών-Διεύθυνση Διοικητικού Προσωπικού-Γραφείο Προϊσταμένης Δ/σης Διοικ/κού Προσωπικού ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, σε ποιές ενέργειες πρέπει να προβεί η ανωτέρω αρμόδια Υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σε βάρος του Ζ.Χ., μονίμου υπαλλήλου του Ιδρύματος, κλάδου ΤΕ Δ/Λ, ο οποίος μετετάχθη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας μόνο με τον τίτλο σπουδών που κατέθεσε και όχι βάσει της βαθμολογίας που αναγράφεται σ' αυτόν, η οποία όμως, όπως προκύπτει από σχετικό έγγραφο του ΤΕΙ Θεσσαλίας έχει παραποιηθεί.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Σ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Με τις με αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ34/35/οικ. 14888/24-5-13, ΔΙΔΑΔ/Φ34/42/οικ.33906/16-12-13 και ΔΙΔΑΔ/Φ34/45/2843/20-3-14 εγκυκλίου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ορίστηκε η διαδικασία ελέγχου της νομιμότητας των πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών στοιχείων του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων.

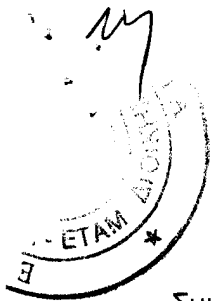
Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, η ανωτέρω Διεύθυνση του Ιδρύματος απέστειλε, μεταξύ άλλων, στο ΤΕΙ Θεσσαλίας και το πτυχίο του υπαλλήλου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Άμφισσας Ζ.Χ., ΤΕ Δ/Λ Γ'. Το ΤΕΙ Θεσσαλίας με το με αριθ. πρωτ. 12775/12-9-14 έγγραφό του, μας γνωστοποίησε ότι, βάσει των τηρουμένων στοιχείων, ο βαθμός πτυχίου του εν λόγω υπαλλήλου είναι «καλώς 5,9» και όχι «καλώς 6,9», όπως αναγράφει το πτυχίο που έχει προσκομίσει στην ως άνω Υπηρεσία.

Από το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου προκύπτουν τα εξής:

Προσλήφθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, διάρκειας έξι μηνών, προκειμένου να καλυφθούν κενές θέσεις του κλάδου Εργατών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Άμφισσας (Παρ/μα Ιτέας), όπου ανέλαβε υπηρεσία την 27-5-1985. Η σύμβασή του παρατάθηκε έως 31-12-86 και από 1-1-87 κατετάγη σε θέση με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου με την ειδικότητα του εργάτη.

Με απόφαση του Διοικητή ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 219/τ. ΝΠΔΔ/26-10-88 διορίστηκε σε προσωρινή θέση σαν μόνιμος υπάλληλος κλάδου ΔΕ Δ/Λ.

Με την με αριθ. πρωτ. 3171/6-6-90 αίτησή του, υπέβαλε στην ανωτέρω Υπηρεσία φωτοαντίγραφο του από 25-1-89 προαναφερόμενου πτυχίου ΚΑΤΕΕ Λάρισας ζητώντας τη μετάταξή του από τον κλάδο ΔΕ Δ/Λ στον κλάδο ΤΕ Δ/Λ.

Με την με αριθ. πρωτ. 88/17^η συν./1-11-90 απόφαση του Α' Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων το αίτημά του για μετάταξη σε ανώτερο κλάδο έγινε δεκτό.

Σημειωτέον δε ότι, στην με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ34/45/2843/20-3-14 εγκύκλιο του ΥΔΙΜΗΔ αναφέρεται ότι: 1) Ανάκληση διορισμού πέραν της διετίας: Σύμφωνα με νομολογία του ΣΤΕ «διορισμός γενόμενος βάσει ψευδούς δηλώσεως προσόντων ή πλαστών τίτλων σπουδών... είναι ελευθέρως ανακλητός ασχέτως της παρελεύσεως μακρού χρόνου», όπως άλλωστε προβλέπεται και στο εδ. Β' της παρ. 2 του άρθρου 20 του Υ.Κ., όπου ορίζεται ότι, μετά την παρέλευση της διετούς προθεσμίας, η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 & 8 του Υπαλληλικού Κώδικα.

2) Πειθαρχική διαδικασία δύναται να κινηθεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής... γ) για όσους προκύπτει ότι παραποίησαν έγγραφα στοιχεία που υποβλήθηκαν κατά το διορισμό ή τη μετάταξή τους, όπως παραποίηση βαθμολογίας τίτλου σπουδών, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η βαθμολογία δεν αποτελούσε κριτήριο για το διορισμό τους.

Κατόπιν των ανωτέρω, και δεδομένου ότι, ο ως άνω υπάλληλος μετετάχθη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας μόνο με τον τίτλο σπουδών που κατέθεσε και όχι βάσει της βαθμολογίας που αναγράφεται σ' αυτόν, ο οποίος, όπως προκύπτει από το ανωτέρω έγγραφο του ΤΕΙ Θεσσαλίας, έχει παραποιηθεί, η εν λόγω Υπηρεσία του Ιδρύματος ζητά να της γνωστοποιηθεί σε ποιές ενέργειες αρμοδιότητάς της πρέπει να προβεί (π.χ. ανάκληση μετάταξης σε ανώτερο κλάδο, ενημέρωση εισαγγελέα κλπ.).

ΙΙ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

α) Κατ' αρχάς, στα άρθρα 2 παρ. 1, 155 παρ. 1, 157 παρ. 1 και 3, 205 παρ. 1, 206 παρ. 1, 207 παρ. 1 και 4 και 208 παρ. 1, 2 και 3 του Π.Δ. 611 της 27.6./15.7.77 «Περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον υπό τίτλον

«Υπαλληλικός Κώδιξ» των ισχυουσών διατάξεων των αναφερομένων εις την κατάσταση των υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ.» ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 2. Έκτασις εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικος.

1. Εις τας διατάξεις του παρόντος υπάγονται:

α)...β)...γ)...δ) οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι οποίοι υπήχθησαν εις τον Υπαλληλικόν Κώδικα διά του προσαρμοστικού διατάγματος της 23/31.12.1955 «περί εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικος επί των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» ή και διά μεταγενεστέρων διατάξεων...».

«Άρθρον 155. Μετάταξις δημοσίων υπαλλήλων εις ανώτερον Κλάδον.

1. Μετάταξις εις κενήν ομοιόβαθμον θέσιν ή θέσιν εισαγωγικού βαθμού ετέρου ανωτέρου Κλάδου, κατά την έννοιαν της παραγράφου 1 του άρθρου 197, επιτρέπεται, μετά γνώμην του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, κρίνοντος επί τη βάσει των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων του αιτουμένου την μετάταξιν υπαλλήλου, εφ' όσον ούτος: α)...β) κέκτηται το τυπικόν προσόν του Κλάδου εις τον οποίον μετατάσσεται, γ) έχει διανύσει την υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 87 προβλεπομένην διετή δοκιμαστικήν υπηρεσίαν, ε) μετατάσσεται εις θέσιν του αμέσως ανωτέρου Κλάδου, εξαιρέσει της περιπτώσεως εκ Κλάδων ΜΕ εις τους ΑΤ τοιούτους».

«Άρθρον 157. Μετάταξις υπαλλήλων ν.π.δ.δ.

1. Αι διατάξεις του άρθρου 154 έχουν εφαρμογή και επί υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, η μετάταξις των οποίων νοείται εις έτερον κλάδον του αυτού νομικού προσώπου, ενεργείται δε ως και η μετάθεσις. 2...

3. Διά Προεδρικών διαταγμάτων, εκδιδομένων επί τη προτάσει των Υπουργών Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωσιν Υπουργού δύναται να επεκτείνωνται και επί των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι διατάξεις των άρθρων 155 και 156 παραγρ. 2, καθ' ο μέρος η παράγραφος αυτή αφορά εις τας μετατάξεις τας εμπίπτουσας εις το άρθρον 155,

επιτρεπομένης και της προσαρμογής των διατάξεων τούτων κατά τας ιδιορρυθμίας του νομικού προσώπου».

«Άρθρον 205. Ορισμός πειθαρχικού αδικήματος.

1. Πάσα δι' υπαιτίου πράξεως ή παραλείψεως παράβασις υπαλληλικού καθήκοντος, δυναμένη να καταλογοισθή, αποτελεί πειθαρχικόν αδίκημα.

«Άρθρον 206. Πειθαρχικά τινα αδικήματα, ενδεικτικώς.

1. Μεταξύ των πειθαρχικών αδικημάτων καταλέγονται ιδίως:

α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)... ζ)...η)...θ)...ι) η εν υπηρεσία αναξιοπρεπής ή αναξία υπαλλήλου διαγωγή ή η, παρά την καταβολήν εις αυτόν εξόδων παραστάσεως, μη αναλόγως αξιοπρεπής παράστασις του υπαλλήλου.

«Άρθρον 207. Πειθαρχικαί ποιναι.

1. Πειθαρχικαί ποιναι είναι: α) η έγγραφος επίπληξις, β) πρόστιμον μέχρι αποδοχών τριών μηνών, γ) δυσμενής μετάθεσις, δ) διακοπή του προς προαγωγήν δικαιώματος από ενός μέχρι πέντε ετών, ε) υποβιβασμός, στ) οριστική παύσις.

4. Την ποινήν της οριστικής παύσεως δύναται να επιβάλη ο πειθαρχικός δικαστής μόνον δια τα εξής αδικήματα: α)...β)...γ)...δ)...ε) χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια υπαλλήλου διαγωγήν εντός και εκτός της υπηρεσίας».

«Άρθρον 208. Παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων-Διαγραφή πειθαρχικών ποινών.

1. Τα πειθαρχικά αδικήματα παραγράφονται μετά δύο έτη, αφ' ης ημέρας διεπράχθησαν, πλην αν πρόκειται περί των αδικημάτων της παραγρ. 4 του άρθρου 207, τα οποία παραγράφονται μετά πενταετίαν.

2. Αι κατά του υπαλλήλου απευθυνόμεναι πράξεις προς δίωξιν του αδικήματος διακόπτουν την παραγραφήν, ο χρόνος όμως ταύτης δεν δύναται να υπερβή την τριετίαν εν συνόλω μέχρι της εκδόσεως της καταγνωστικής αποφάσεως, επί δε αδικημάτων της παραγρ. 4 του άρθρου 207 την επταετίαν.

3. Πειθαρχικόν αδίκημα, το οποίο αποτελεί και ποινικόν τοιούτον, ~~δεν~~ παραγράφεται προ της παρελεύσεως του προς παραγραφήν τούτου οριζομένου χρόνου. Επί τοιούτων αδικημάτων αι πράξεις της ποινικής διαδικασίας αποτελούν λόγο διακοπής της παραγραφής του πειθαρχικού αδικήματος».

β) Περαιτέρω, στα άρθρα 2, 10, 20, 77, 107 παρ. 1 και 112 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ Α' 26) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2: Έκταση εφαρμογής.

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

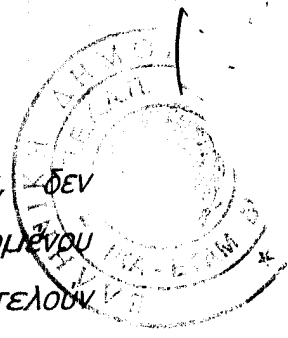

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις».

«Άρθρο 10: Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού.

Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, όσο και κατά το χρόνο διορισμού...2. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος ισχύουν και για τα κωλύματα διορισμού».

«Άρθρο 20. Ανάκληση διορισμού.

1. Η πράξη διορισμού ανακαλείται υποχρεωτικά, εάν ο διοριζόμενος δεν αποδέχτηκε το διορισμό ρητώς ή σιωπηρώς ή δεν εκπλήρωσε άλλες νόμιμες πρόσθετες υποχρεώσεις πριν την ανάληψη υπηρεσίας. 2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε στην παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.

«Άρθρο 77. Θέσεις κατά κατηγορία-Τυπικά προσόντα.

1...2...3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή το δίπλωμα τμήματος ή σχολής τεχνολογικού τομέα αλλοδαπής εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή πτυχίο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής».

«Άρθρο 107: Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτώμάτων.

1. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι:

«α)...λδ) η κατάθεση, η χρήση, η συμπερίληψη και η διατήρηση στον υπηρεσιακό φάκελο υπαλλήλου, πλαστού, νοθευμένου ή παραποιημένου πιστοποιητικού ή τίτλου ή βεβαιώσεως». (Η περ. λδ' προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 Ν. 4305/2014, ΦΕΚ Α 237/31.10.2014)».

«Άρθρο 112: Παραγραφή πειθαρχικών παραπτώμων (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54/14/3/2012).

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά πέντε (5) έτη από την ημέρα που διαπράχτηκαν....2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος. 2. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής έως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη...4...5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό».

γ) Σύμφωνα δε, με το άρθρο έβδομο του Ν. 4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ» (ΦΕΚ Α' 54/14.3.2012):

«Άρθρο έβδομο. Μεταβατικές διατάξεις.

1. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα που τελούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις διαδικαστικού χαρακτήρα και οι διατάξεις του ουσιαστικού πειθαρχικού δικαίου και του άρθρου πρώτου του παρόντος».

δ) Εξάλλου, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 2 παρ. 3 και 17 παρ. 6 και 9 του Ν. 1586/1986 «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Α' 37)»:

«Άρθρο 1. Κατάταξη θέσεων σε κατηγορίες.

Οι θέσεις του προσωπικού που διέπονται από τον υπαλληλικό κώδικα (π.δ. 611/1977 ΦΕΚ 198) και του προσωπικού των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που διέπεται από το ν. 1188/1981 (ΦΕΚ 204) κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες: α)...β)...γ) κατηγορία θέσεων τεχνολογικής εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά στοιχεία ΤΕ δ)...ε)...».

«Άρθρο 2. Θέσεις κατά κατηγορία – Τυπικά προσόντα.

1...2...3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή το δίπλωμα τμήματος ή σχολής ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου της αλλοδαπής».

«Άρθρο 17. Μεταβατικές διατάξεις.

1...2...3...4...5...6. Από τους υπαλλήλους του άρθρου 1 του νόμου αυτού, όσοι κατά την έναρξη ισχύος του έχουν τυπικό προσόν άλλης κατηγορίας μετατάσσονται σε κενές θέσεις κλάδου της κατηγορίας αυτής, εφόσον το τυπικό προσόν που κατέχουν προβλέπεται κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις, ως τυπικό προσόν διορισμού στον κλάδο που μετατάσσονται. Η μετάταξη γίνεται ύστερα από αίτηση, που υποβάλλεται από τους ενδιαφερομένους στην υπηρεσία τους μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις στον οικείο κλάδο, συνιστώνται αντίστοιχες προσωρινές με την απόφαση της μετάταξης...7...8...

9. Για τη μετάταξη σε κλάδο της κατηγορίας ΤΕ το δίπλωμα ή το πτυχίο ανώτερης σχολής που κατέχει ο υπάλληλος πρέπει να είναι διετούς τουλάχιστο φοίτησης.».

Σημειωτέον δε ότι, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 34 του Ν. 1876/1990 «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις – (Α' 27)»:

«Άρθρο 34. Μετάταξη-μεταφορά προσωπικού.

10. Οι διατάξεις της παρ. 6-10 του άρθρου 17 του ν. 1586/1986 εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού».

ε) Στο δε άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας-ΦΕΚ Α' 45) ορίζεται ότι :

«Αρμόδιο για την ανάκληση διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοσή της».

Ενώ, στο άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 (ΦΕΚ Α' 10) ορίζεται ότι:

«Ατομικαί Διοικητικαί Πράξεις εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε δια το Δημόσιον συνεπείας εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, χρόνος ήσων της πενταετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμία περιπτώσει δύναται να θεωρηθεί ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κτήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιοδήποτε δικαιώματος».

στ) Περαιτέρω, με το άρθρο 217 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα (ΠΔ 283/1985 ΦΕΚ Α' 106) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 217: Πλαστογραφία πιστοποιητικών.

1. Όποιος με σκοπό να διευκολύνει την άμεση συντήρηση, την κίνηση ή την κοινωνική πρόοδο αυτού του ίδιου ή άλλου καταρτίζει πλαστό ή νοθευει πιστοποιητικό ή μαρτυρικό ή άλλο έγγραφο που μπορεί να χρησιμεύσει συνήθως για τέτοιους σκοπούς ή νοθευμένο έγγραφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή...».

Κατά δε τα άρθρα 111 παρ. 3 και 112 του Ποινικού Κώδικα:

«Άρθρο 111: Χρόνος παραγραφής των εγκλημάτων.

1...2...3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη».

«Άρθρο 112: Έναρξη του χρόνου παραγραφής των εγκλημάτων.
Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη».

ζ) Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΦΕΚ Α' 121):

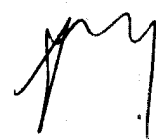
«Άρθρο 37: Υποχρέωση για την ανακοίνωση αξιόποινης πράξης.

1. Οι ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να ανακοινώσουν χωρίς χρονοτριβή στον αρμόδιο εισαγγελέα οτιδήποτε πληροφορούνται με κάθε τρόπο για αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως. 2. Οι υπόλοιποι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και εκείνοι στους οποίους ανατέθηκε προσωρινά δημόσια υπηρεσία, έχουν την ίδια υποχρέωση για τις αξιόποινες πράξεις της παρ. 1, αν πληροφορήθηκαν γι' αυτές κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. 3. Η ανακοίνωση γίνεται γραπτώς και πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που υπάρχουν και αφορούν την αξιόποινη πράξη, τους δράστες και τις αποδείξεις».

III. ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:

Από την ερμηνεία των παραπάνω διατάξεων, αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

Α) α. Κατ' αρχάς, με τα άρθρα 1 και 2 του ν. 1586/1986 (Α' 37) οι θέσεις των δημοσίων διοικητικών υπαλλήλων οι οποίοι κατετάγησαν, αναλόγως του

απαιτούμενου για την κατοχή της θέσεως τίτλου σπουδών, διακρίνονται σε πέντε κατηγορίες, μεταξύ των οποίων και η κατηγορία της Τεχνικής Εκπαιδύσεως (ΤΕ), για την οποία, ως τυπικό προσόν διορισμού απαιτείται, πτυχίο Κ.Α.Τ.Ε.Ε., Τ.Ε.Ι., ή ισοτίμου προς αυτά σχολής. Περαιτέρω, με το άρθρο 17 παράγραφοι 6 έως 9 του ίδιου νόμου, προβλέφθηκε «μετάταξη» των υπηρετούντων υπαλλήλων σε κατηγορία αντίστοιχη προς το προσόν, το οποίο αυτοί κατέχουν. Ειδικότερα ορίζεται, ότι οι υπάλληλοι που διέπονται από τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα και έχουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (1.4.86) τυπικό προσόν άλλης κατηγορίας, μετατάσσονται σε κενές θέσεις κλάδου της κατηγορίας αυτής, εφόσον το τυπικό προσόν προβλέπεται, κατά τις οικείες διατάξεις, ως τυπικό προσόν διορισμού. Η «μετάταξη» αυτή χωρεί μετά από αίτησή τους, που υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου, ορίζεται δε ειδικότερα, ότι εάν το κατεχόμενο από τους υπαλλήλους τυπικό προσόν δεν προβλέπεται για κάποιο κλάδο της οικείας κατηγορίας της υπηρεσίας, η «μετάταξη» γίνεται σε κλάδο παρεμφερών ή συναφών, κατά την κρίση του υπηρεσιακού συμβουλίου, τυπικών προσόντων, ή σε προσωρινές θέσεις προσωρινού κλάδου, οι οποίες συνιστώνται με την απόφαση της «μετατάξεως» και καταργούνται, αυτοδικαίως, με την αποχώρηση από την υπηρεσία των υπαλλήλων, οι οποίοι τις καταλαμβάνουν. Στην διάταξη δε, της παρ. 10 του άρθρου 34 του ν. 1876/1990 (ΦΕΚ Α' 27) ορίζεται, ότι οι διατάξεις των παρ. 6-10 του άρθρου 17 του ν. 1586/1986 εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, η προβλεπόμενη μετάταξη, που αφορά σε όλους τους υπαλλήλους που υπηρετούσαν κατά την έναρξη ισχύος των ανωτέρων νόμων (δηλαδή την 1.4.1986 και την 8.3.1990), είχαν δε, κατά τους ανωτέρω χρόνους, το τυπικό προσόν ανωτέρας κατηγορίας και υπέβαλαν εμπρόθεσμη αίτηση, είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση, που σημαίνει, ότι η τελευταία είναι υποχρεωμένη να κινήσει την σχετική διαδικασία και να την ολοκληρώσει (ΔΕΑ 2751/1987, 1477/91, 1345/92, 1389/1993 ΔΔΙΚΗ/1994 (592), πρβλ ΣΤΕ 1105/1989, 3312/95, 3137/1996 ΔΔΙΚΗ/1998 (1194). Επομένως, η πράξη μετατάξεως του υπαλλήλου, η οποία εκδίδεται κατόπιν της προβλεπομένης από τον νόμο διαδικασίας, (υποβολής σχετικής αιτήσεως, κρίση του υπηρεσιακού συμβουλίου

κλπ.), οφείλει, κατ' αρχήν, να αναδράμει σε κάποια από τις μνησθείσες ανωτέρω ημερομηνίες, δηλαδή είτε την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του ν. 1586/1986, είτε την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του ν. 1876/1990, αναλόγως του χρόνου κτήσεως του τυπικού προσόντος της ανωτέρας κατηγορίας (βλ. ΣΤΕ 3103/2010, 5803, 3312, 3313/1995, 1105/1989).

β. Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας και του κράτους δικαίου, η Διοίκηση οφείλει να ανακαλεί κάθε παράνομη πράξη της, αποκαθιστώντας έτσι την έννομη τάξη. Η ανάκληση των παράνομων διοικητικών πράξεων δεν αποτελεί κατά τη νομολογία υποχρέωση της Διοίκησης, υπό την έννοια της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, αλλά εναπόκειται στην διακριτική της ευχέρεια, την οποία υποχρεούται να ασκεί όχι αυθαίρετα, αλλά μέσα στα επιτρεπόμενα όρια που θέτει ο νόμος ή που προκύπτουν από το Σύνταγμα και τις γενικές αρχές του δικαίου, ιδίως της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη (ΣΤΕ 3398/1987). Περιλαμβάνονται δε, στις πράξεις αυτές και εκείνες που έχουν εκδοθεί κατά πλάνη περί τα πράγματα, δηλαδή όταν οι πράξεις αυτές έχουν εκδοθεί βάσει προφανώς εσφαλμένης αντιλήψεως, που προκύπτει από αναμφισβήτητα στοιχεία, για την συνδρομή των πραγματικών δεδομένων που αποτελούν την προϋπόθεση της εκδόσεώς τους (ΣΤΕ 3957/1978). Η εν λόγω ανάκληση γίνεται χωρίς χρονικούς περιορισμούς όταν αυτή χωρεί προς όφελος του διοικουμένου, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η ανάκληση πρέπει να γίνεται εντός ευλόγου χρόνου (ΣΤΕ 598/1987), καθοριζόμενου είτε από ειδική διάταξη νόμου, είτε, αν δεν υπάρχει τέτοια ειδική διάταξη, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο μόνο παρ. 1 του Α.Ν. 261/1968 (ΦΕΚ Α' 12). Εντούτοις, η ανάκληση παράνομων ευμενών διοικητικών πράξεων, κατά σταθερή νομολογία του ΣΤΕ, δεν είναι επιτρεπτή, όταν από την πάροδο μακρού σχετικού χρόνου από την έκδοσή τους δημιουργήθηκε πραγματική κατάσταση τέτοια, ώστε η ανατροπή της να προσκρούει στην αρχή της χρηστής διοικήσεως. Τέλος, επιτρέπεται η ανάκληση παρανόμων επωφελών διοικητικών πράξεων, δηλ. εκείνων από τις οποίες οι διοικούμενοι απέκτησαν δικαιώματα, εάν: α) το διοικητικό όργανο παρασύρθηκε στην έκδοση της πράξεως από απατηλή ενέργεια του διοικουμένου, που ωφελείται από την πράξη, ή β) υπάρχουν λόγοι δημοσίου

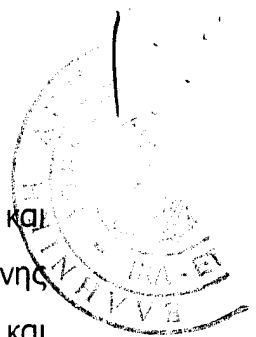
συμφέροντος ή η πράξη προσκρούει στη δημόσια τάξη ή γ) η ανάκληση γίνεται για λόγους συμμορφώσεως προς το περιεχόμενο αποφάσεως ακυρωτικού δικαστηρίου (βλ. περί των ανωτέρω ΣΤΕ 3269/2010, 4026/2008, 3906/2008, 3423/2008, 3557/2007, 227/2006, Ολ. ΝΣΚ 151/2005, Ολ.ΝΣΚ 79/2005, ΝΣΚ 221/2005, 347/2002, ΟλΣΤΕ 2403/1997, ΣΤΕ 312/1994, 1654/1988, πρβλ. και Ολ. ΣΤΕ 2176/2004, Επαμ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, έκδ. 10^η, σελ. 190, 191 και 305 επ., Αναστ. Τάχου, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδ. 7^η, σελ. 663 επ.). Στις περιπτώσεις αυτές η ανάκληση επιτρέπεται οποτεδήποτε και μετά την παρέλευση του ευλόγου χρόνου (βλ. περί των ανωτέρω, Ε. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, παρ. 176 επ., Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδ. γ', σελ. 305 επ., σημ. 685 επ., Μ. Στασινόπουλου, Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων, παρ. 55 επ., ΣΤΕ 3047/2002, ΣΤΕ 895/2002, κ.ά.), η ανάκληση δηλαδή στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπεται οποτεδήποτε και μετά την παρέλευση του ευλόγου χρόνου (ΝΣΚ 366/2004). Η ανάκληση δε αυτή ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης της πράξης και αποκαθιστά τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοσή της, η δε διοίκηση προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση της νομιμότητας. Εξάλλου, για την ανάκληση διορισμού ή μετάταξης υπαλλήλου βλ. υπό το προισχύσαν δίκαιο άρθρο 28 παρ. 1 Ν. 1188/1981 και κατά το ήδη ισχύον δίκαιο άρθρο 27 παρ. 2 Ν. 3584/2007 και σχετική περί αυτών θεωρία, νομολογία και γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ.

Σημειωτέον δε ότι, η ανάκληση της παράνομης μετατάξεως, όπως εν προκειμένω, η οποία αναλύεται σε ταυτόχρονη απόλυση και νέο διορισμό χωρίς την απώλεια της υπαλληλικής ιδιότητας (ΔΕΑ 661/1994, 1766/1989, 2075/1987, Αν. Τάχου, Ερμ. Υπαλλ. Κώδικα 2004, σελ. 761), ναι μεν, δεν συνιστά κατά νομική κυριολεξία πειθαρχική ποινή, πρόκειται όμως για διοικητική κύρωση απολύτως συναφή και ισοδυνάμου αποτελέσματος με την απόλυση. Ως εκ τούτου, για τη νομιμότητα της διαδικασίας εκδόσεως της πράξεως αυτής, επιβάλλεται να προηγηθεί απόφαση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου κατά την επιταγή του άρθρου 103 παρ. 4 και 6 του Συντάγματος (ΣΤΕ 2553/2006, 2543/2006, 250/2006, γνωμΝΣΚ 417/2007). Εξυπακούεται ότι, υφισταμένης περιπτώσεως ανακλήσεως παράνομης διοικητικής πράξης και ιδίως διορισμού

υπαλλήλου, επιβάλλεται να γίνεται από τη διοίκηση ενδελεχής και εμπειριστάωμένη αξιολόγηση όλων των παραμέτρων κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως και να περιέχεται στην ανακλητική πράξη ειδική, πλήρης και επαρκής αιτιολογία (ιδ. γνωμ ΝΣΚ 347/2002).

Β) α. Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 217 παρ. 1 ΠΚ, προκύπτει ότι, το έγκλημα της πλαστογραφίας πιστοποιητικού μπορεί να τελεστεί με την κατάρτιση (εξ υπαρχής κατασκευή) πλαστού πιστοποιητικού ή τη νόθευση γνήσιου πιστοποιητικού, δηλαδή με αλλοίωση της έννοιας αυτού με τη μεταβολή του περιεχομένου του ή με τη χρήση πλαστού ή νοθευθέντος πιστοποιητικού από τον ίδιο τον πλαστογράφο, η οποία δεν αποτελεί επιβαρυντική περίσταση, σε αντίθεση με την πλαστογραφία κατά το άρθρο 216 παρ. 1 ΠΚ, ή από τρίτο. Οι ανωτέρω τρόποι πραγμάτωσης της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος δεν μπορούν να εναλλαχθούν, ο καθένας δε από αυτούς συνιστά αυτοτελή μορφή τελέσεως του εν λόγω μικτού εγκλήματος και επομένως, σε περίπτωση χρησιμοποίησεως από το δράστη των πλειόνων τρόπων τελέσεως αυτού, υπάρχει αληθινή πραγματική συρροή εγκλημάτων, διότι οι πλείονες αυτοί τρόποι δεν αποτελούν εκφάνσεις μίας και της αυτής εγκληματικής δράσεως, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούν πλείονες αυτοτελείς εγκληματικές πράξεις, οι οποίες απλώς έχουν συνδεθεί νομοτεχνικώς στο κείμενο του παραπάνω άρθρου. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος της πλαστογραφίας πιστοποιητικού συνίσταται στην κατάρτιση πλαστού ή νόθευση εγγράφου δημοσίου ή ιδιωτικού, που ανήκει στην κατηγορία των πιστοποιητικών ή των μαρτυρικών. Κατάρτιση είναι η, από την αρχή σύνθεση από το δράστη εγγράφου που δεν υπήρχε πριν, εμφανιζόμενο ότι προέρχεται από άλλο πρόσωπο, νόθευση δε είναι η αλλοίωση της έννοιας του γνήσιου εγγράφου, που μπορεί να γίνει με εξάλειψη ή προσθήκη λέξεων, αριθμών, σημείων (ΑΠ 2090/2005, ΠΟΙΝΔ/ΝΗ 2006/840, ΠΟΙΝΛΟΓ 2005/1924).

Για την υποκειμενική θεμελίωση του εν λόγω εγκλήματος, ειδικώς, όταν αυτό τελείται με χρήση από τον ίδιο τον πλαστογράφο του πλαστού ή νοθευθέντος πιστοποιητικού, απαιτείται ο πλαστογράφος να γνωρίζει (με την έννοια της βεβαιότητας) ότι το πιστοποιητικό είναι πλαστό ή νοθευμένο και να

θέλει να το χρησιμοποιήσει με σκοπό να διευκολύνει την άμεση συντήρηση, την κίνηση ή την κοινωνική πρόοδο αυτού του ίδιου ή άλλου προσώπου (υπερχειλής δόλος), χωρίς να προσπαθείται, όπως επιδιώκει την παραπλάνηση άλλου με τη χρήση του πλαστού ή νοθευθέντος πιστοποιητικού για γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες (ΑΠ 1512/2005, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΠΟΙΝΛΟΓ 2005/1343). Ως έγγραφο, το οποίο μπορεί να αποτελέσει το υλικό αντικείμενο του παραπάνω εγκλήματος, νοείται κατά το άρθρο 13 εδ. γ' του ίδιου Κώδικα μεταξύ άλλων και η φωτοτυπική απεικόνιση του εγγράφου, όταν αυτή με τη χρήση τεχνικών μέσων και ορισμένων μεθόδων, γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τελικά να δημιουργεί την εντύπωση ότι είναι γνήσια απεικόνιση πρωτότυπου εγγράφου ή επίσημου αντιγράφου του, που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη συνέπεια ή μπορεί να χρησιμεύσει συνήθως προς διευκόλυνση της άμεσης συντηρήσεως, κινήσεως ή της κοινωνικής προόδου κάποιου (ΑΠ 589/1998, Δ/ΝΗ/1998 (1461), ΠΟΙΝΧΡ/1999 (46)).

β. Ως προς την παραγραφή του πειθαρχικού αδικήματος, αυτή αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία ολοκληρώθηκε η συνιστώσα αυτό πράξη ή παράλειψη, στην δε περίπτωση πειθαρχικών αδικημάτων που τελούνται με περισσότερες από μία πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες αποτελούν εκδήλωση και συνέχεια (εξακολούθηση) του ίδιου πειθαρχικού παραπτώματος, ο χρόνος της παραγραφής δεν αρχίζει να υπολογίζεται πριν από την συντέλεση της συνιστώσας το οικείο πειθαρχικό παράπτωμα τελευταίας πράξεως ή παραλείψεως, δηλαδή από το χρονικό σημείο κατά το οποίο έπαυσε να τελείται το κατ' εξακολούθηση πειθαρχικό αδίκημα (βλ. ΣΤΕ 1264/2014, 3585/2013, 14^η σκέψη, 1669/2013, σκέψεις 17^η – 18^η, 1789/2011, 8^η σκέψη, 837/1997, 1414/1992, 1393/1991, 1361, 3049/1988, 1972/1986, 616, 3870/1981). Μάλιστα έχει κριθεί ότι, είναι αδιάφορος για την αφετηρία της παραγραφής ο χρόνος, κατά τον οποίο η συνιστώσα την πειθαρχική παράβαση πράξη επέφερε τα ζημιογόνα αποτελέσματά της (ΣΤΕ 2664/1970), αλλά ως χρόνος διάπραξης πρέπει να θεωρηθεί ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενήργησε ή όφειλε να ενεργήσει και όχι ο χρόνος επέλευσης του αποτελέσματος (πρβλ. ΑΠ 641/1982, Ποιν. Χρον., 1983, σελ. 60). Προκειμένου δε, περί πειθαρχικών αδικημάτων συνιστάμενων στην διατήρηση, με

την βούληση του υπαλλήλου, καταστάσεως αντικείμενης προς τις εκ των κειμένων διατάξεων υποχρεώσεις του, ή ούσας ασυμβίβαστης με το αξίωμά του, ο χρόνος της παραγραφής δεν αρχίζει πριν από τη διακοπή της ηθελημένης ενέργειας του υπαλλήλου, εκ της οποίας διατηρείται η ρηθείσα κατάσταση (ΣΤΕ 3043/1980). Ειδικώς στο κατ' εξακολούθηση τελούμενο πειθαρχικό παράπτωμα η παραγραφή αυτού υπολογίζεται από το χρονικό σημείο εκείνο, από το οποίο έπαυσε η τέλεσή του (ΣΤΕ 1517/1003, 1078/2001, 77/1999, 3486/1994, ΝΣΚ 335/2013). Εξάλλου, στο πειθαρχικό δίκαιο έχει επικρατήσει, ως γενική αρχή, η δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής βασικών διατάξεων και αρχών του ποινικού δικαίου, ενόψει του γεγονότος, ότι και οι δύο αυτοί κλάδοι του δικαίου αφορούν κυρωτική λειτουργία, υπό την προϋπόθεση, ότι συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας, δηλαδή, με τη διοικητική φύση της πειθαρχικής ποινής και την επιδίωξη τήρησης της υπηρεσιακής ευταξίας (βλ. εκτενέστερη ανάπτυξη: Α. Τάχου, Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο, 1996, σελ. 252-253). Επισημαίνεται δε ότι, η προεκτεθείσα γενική αρχή έχει ενσωματωθεί ως θετική διάταξη στον Υπαλληλικό Κώδικα (άρθρο 108 ν. 2683/1999 και ν. 3528/2007). Στο πλαίσιο δε, της ανωτέρω παραδοχής γίνεται δεκτή η αναδρομική ισχύς του ηπιότερου ουσιαστικού νόμου, κατ' άρθρ. 2 παραγρ. 1 του Ποινικού Κώδικα. Ως εκ τούτου, αν από την τέλεση του πειθαρχικού αδικήματος μέχρι την έκδοση απόφασης από το οικείο όργανο, ίσχυσαν περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται ο νόμος που περιέχει τις ευμενέστερες διατάξεις για τον διωκόμενο (πρβλ. ΣΤΕ 2174/1999, ΑΠ 424/1965, Ποιν. Χρον. ΙΣΤ, σελ. 92 και εκτενέστερη ανάπτυξη: Α. Τάχου, Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα, 2^η έκδοση, τόμος Α', σελ. 1011, ΝΣΚ 63/2007).

Επομένως, στα πειθαρχικά παραπτώματα που τελέσθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του ΥΚ του έτους 1977 (Π.Δ. 611/77), η παραγραφή αυτών είναι διετής ή πενταετής κατά περίπτωση (αν αποτελεί αδίκημα του άρθρ. 207 παρ. 1 ή συντρέχει με ποινικό πλημμέλημα του άρθρ. 208 παρ. 1 του εν λόγω Π.Δ. αντίστοιχα) και αφενός μεν αρχίζει από την επομένη που έπαυσε να τελείται το πειθαρχικό παράπτωμα, λήγει δε μετά την παρέλευση των δύο ή πέντε ετών.

γ. Σύμφωνα δε, με το άρθρο 37 ΚΠΔ, οι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και εκείνοι στους οποίους ανατέθηκε προσωρινά δημόσια υπηρεσία, έχουν την υποχρέωση να ανακοινώνουν χωρίς χρονοτριβή στον αρμόδιο εισαγγελέα οτιδήποτε πληροφορούνται σχετικά με αυτεπαγγέλτως διωκόμενες αξιόποινες πράξεις, τις οποίες πληροφορήθηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Στην κατά την ανωτέρω νομοθετική διάταξη έννοια των δημοσίων υπαλλήλων περιλαμβάνονται βεβαίως και τα όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Η ανωτέρω ανακοίνωση προς τον Εισαγγελέα γίνεται γραπτώς και πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που υπάρχουν και αφορούν την αξιόποινη πράξη, τους δράστες και τις αποδείξεις.

δ. Επισημαίνεται ότι, η άσκηση ποινικής δίωξης για πραγματικά περιστατικά υπαγόμενα στην έννοια πειθαρχικού παραπτώματος, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την επιβολή πειθαρχικής ποινής (ΣΤΕ 2166/2011, 3902/1989). Μάλιστα, δεν απαιτείται να προηγηθεί καταδίκη με απόφαση ποινικού δικαστηρίου του πειθαρχικώς διωκόμενου προκειμένου να επιβληθεί πειθαρχική ποινή. Άλλωστε η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη δίκη (άρθρο 114 παρ. 1 και 2 του Υπαλληλικού Κώδικα-ν. 3528/2007), κυρίως όμως από την ποινική δίκη, η δε ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία. Ο πειθαρχικός δικαστής, εφόσον το ποινικό δικαστήριο δεν έχει δεχθεί ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών, μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα τα αποδεικτικά στοιχεία, να καταλογίσει στον πειθαρχικώς διωκόμενο πειθαρχικό παράπτωμα (ΣΤΕ 2166/2011, 3825/1995 κ.α.).

IV. ΥΠΑΓΩΓΗ:

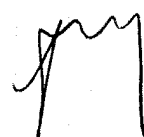
α. Στην προκειμένη υπόθεση, η έναρξη και παύση της αναφερόμενης παραγραφής, τόσο για τα παλαιότερα αδικήματα της κατάθεσης και της χρήσης του νοθευθέντος πτυχίου ή πιστοποιητικού του πρώην ΚΑΤΕΕ Λάρισας, τα οποία εντάσσονται στο νομοθετικό καθεστώς του τότε ισχύοντος Π.Δ. 611/1977 υπό την έννοια της, εντός της υπηρεσίας, αναξιοπρεπούς συμπεριφοράς ή της αναξίας διαγωγής αυτού, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 206 παρ. 1 του εν λόγω Π.Δ.- τα οποία εξειδικεύτηκαν, δυνάμει της περ. λδ' του άρθρ. 107 του ΥΚ, ως ισχύει σήμερα, ως κατάθεση και χρήση στον υπηρεσιακό φάκελο υπαλλήλου παραπονημένου πιστοποιητικού ή τίτλου ή βεβαιώσεως, όσο και για

αυτά της συμπερίληψης και της διατήρησης στον υπηρεσιακό φάκελο αυτού του ανωτέρω αναλυτικώς αναφερόμενου δημοσίου εγγράφου, με παραποιημένη τη βαθμολογία του πτυχίου αυτού, τόσο ολογράφως όσο και αριθμητικώς, σαφώς διαφέρουν.

β. Περαιτέρω, στην υπό κρίση υπόθεση, με δεδομένη τη μη νόμιμη μετάταξη του ανωτέρω υπαλλήλου σε ανώτερο κλάδο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ λόγω παραποίησης της βαθμολογίας του προσκομισθέντος τίτλου σπουδών, το ερευνητέο ζήτημα που ανακύπτει, είναι το κατά πόσο με τα δεδομένα του ιστορικού, η εκδοθείσα διοικητική πράξη μετάταξης μπορεί να ανακληθεί.

Επίσης, ανεξαρτήτως της υπάρξεως ή μη του στοιχείου του δόλου, το οποίο αποτελεί αντικείμενο έρευνας των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων, και όχι αντικείμενο γνωμοδότησης του ΝΣΚ, όπως ευθέως ορίζεται από τη διάταξη του άρθρ. 6 παρ. 6 ν. 3086/2002, από την οποία προκύπτει ότι το ΝΣΚ γνωμοδοτεί για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από αυτό, δεν αναιρείται το αντικειμενικό γεγονός της μη νόμιμης μετάταξης αυτού, πολλώ μάλλον, εφόσον από τη διάταξη του άρθρου 180 ΑΚ προκύπτει αλλά και έχει νομολογηθεί, ότι η σχετική σύμβαση που καταρτίζεται χωρίς τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων, είναι άκυρη (ΑΠ 1499/2007, ΝΣΚ 274/2009).

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, σαφώς δεν συντρέχει εν προκειμένω η εξαιρετική προϋπόθεση της διατάξεως του άρθρ. 20 παρ. 2 ν. 3528/2007, δηλαδή η δυνατότητα ανακλήσεως και πέραν της διετίας, είτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, είτε για δόλια συμπεριφορά του υπαλλήλου, καθόσον, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 10 του άρθρ. 34 του ν. 1876/1990 και των παρ. 6-10 του άρθρ. 17 του ν. 1586/1986, και με δεδομένο ότι, η υπό κρίση μετάταξη αφορά υπάλληλο Ν.Π.Δ.Δ. που υπηρετούσε κατά την έναρξη ισχύος ενός εκ των ανωτέρων νόμων (δηλαδή είτε την 1.4.1986 είτε την 8.3.1990), είχε δε, κατά τους ανωτέρω χρόνους, το τυπικό προσόν ανωτέρας κατηγορίας και υπέβαλε εμπρόθεσμη αίτηση, ήτοι, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος είτε του ενός είτε του άλλου ως άνω νόμων, η εξέταση της αίτησης προς

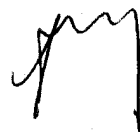
μετάταξη είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση, που σημαίνει, ότι η τελευταία είναι υποχρεωμένη να κινήσει την σχετική διαδικασία και να την ολοκληρώσει.

Ειδικότερα, εν προκειμένω, ο ανωτέρω υπάλληλος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Άμφισσας (Παρ/μα Ιτέας), είχε αναλάβει υπηρεσία με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ως εργάτης, στις 27-5-1985, πλην όμως διορίστηκε σε μόνιμη θέση σαν μόνιμος υπάλληλος του κλάδου ΔΕ Δ/Λ στις 26-10-1988, ήτοι μετά την δημοσίευση του πρώτου νόμου 1586/1986. Ωστόσο, με δεδομένο ότι, η αίτησή του για μετάταξη υποβλήθηκε στις 6.6.90, ήτοι εντός της ως άνω τασσόμενης προθεσμίας των τριών μηνών από την ισχύ του νεότερου νόμου 1876/1990 (8.3.1990), είναι προφανές ότι, εφόσον κατείχε το τυπικό προσόν του πτυχίου ανώτερης κατηγορίας, νόμιμα και υποχρεωτικά προέβη η Διοίκηση του Ιδρύματος, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου στην εν λόγω μετάταξη αυτού στην κατηγορία ΤΕ. Τα ανωτέρω αποδεικνύονται πλήρως και από το ίδιο το κείμενο του ΦΕΚ 219/τ. ΝΠΔΔ/26-10-1988, με το οποίο δημοσιεύτηκε, η Ρ10/124/30.11.90 πράξη του Διοικητή του ΙΚΑ, με την οποία εγκρίθηκε η 88/17^η συν/1.11.1990 του Α' Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων ΙΚΑ, όπου ρητά αναφέρονται οι τότε ισχύουσες για την μετάταξή του προαναφερθείσες διατάξεις των ν. 1586/86 και 1876/90, ενώ, στην παρ. β) της εν λόγω δημοσιευθείσας πράξης, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, μόνο το γεγονός της μετάταξης του υπαλλήλου Ζ.Χ., από τον Γ' βαθμό του κλάδου ΔΕ Διοικ/κού-Λογ/κού στο Γ' βαθμό του κλάδου ΤΕ Διοικ/κού-Λογ/κού, με ισχύ αναδρομικώς, από 25.1.1989, ήτοι από την ημερομηνία κτήσης του εν λόγω πτυχίου ΚΑΤΕΕ Λάρισας, χωρίς την παραμικρή μνεία της βαθμολογίας αυτού, διότι, αυτή δεν αποτελούσε αναγκαία προϋπόθεση των εφαρμοστέων διατάξεων.

γ. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν υποψίες τέλεσης από τον ανωτέρω υπάλληλο πειθαρχικών παραπτωμάτων και ειδικότερα της περ. λδ' του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα. Ως εκ τούτου, τα αρμόδια όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οφείλουν να προβούν σε όλες τις επιβαλλόμενες, σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτεθείσες νομοθετικές διατάξεις, ενέργειες για τη διερεύνηση του ζητήματος και την απόδοση ενδεχόμενων πειθαρχικών ευθυνών. Ζήτημα βεβαίως τίθεται, όσον αφορά την παραγραφή των εν λόγω πειθαρχικών

παραπτώματων και τον χρόνο έναρξης αυτής, και με δεδομένο ότι οι πράξεις αυτές ήταν όχι στιγμιαίες αλλά διαρκείς, αυτή αρχίζει από το χρόνο διάπραξης αυτών. Ειδικότερα, για αυτά της κατάθεσης και της χρήσης της παραποιηθείσας βαθμολογίας του πτυχίου του ανωτέρω υπαλλήλου, δοθέντος ότι, από τον χρόνο που κατέθεσε την αίτηση μετάταξής του και το σχετικό φωτοαντίγραφο πτυχίου (6-6-90) έως την ολοκλήρωση της σχετικής κρίσεως του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής (από 1-11-90 απόφαση του Α' Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων), είχε τη δυνατότητα να αποσύρει το πιστοποιητικό αυτό και να αποτρέψει έτσι την παραπλάνηση του συμβουλίου, η πενταετής παραγραφή των ανωτέρω δύο αδικημάτων δεν άρχισε μεν πριν από τις 1-11-90, πλην όμως ολοκληρώθηκε ήδη στις 1-11-1995, με αποτέλεσμα να έχει παρέλθει η κατά νόμο πενταετία έως την έκδοση πειθαρχικής απόφασης. Για τα δε δύο λοιπά πειθαρχικά παραπτώματα της συμπερίληψης και της διατήρησης στον υπηρεσιακό φάκελο του υπαλλήλου του ως άνω νοθευμένου ή παραποιημένου πιστοποιητικού βαθμολογίας σαφώς και με δεδομένη την συνεχή ύπαρξη αυτού έως τις 12-9-2014, ημερομηνία γνωστοποίησης της εν λόγω παραποίησης με το έγγραφο του ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, είναι προφανές ότι δεν έχει επέλθει η παραγραφή αυτών.

δ. Εξάλλου, με δεδομένη την παραποίηση του βαθμού πτυχίου ΚΑΤΕΕ Θεσσαλίας, αντίγραφο του οποίου προσκομίστηκε από τον ως άνω υπάλληλο Ζ.Χ. για την μετάταξή του στο Ίδρυμα, εφόσον στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν υποψίες τέλεσης αξιόποινων πράξεων και μάλιστα αυτεπαγγέλτως διωκόμενων, (όπως ενδεικτικά του αδικήματος της πλαστογραφίας κατ' άρθρο 216 ΠΚ ή της πλαστογραφίας πιστοποιητικών κατ' άρθρο 217 ΠΚ κλπ.), υποχρεούνται, κατ' άρθρο 37 ΚΠΔ, τα αρμόδια όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τα οποία πληροφορήθηκαν τις πράξεις αυτές κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, να ανακοινώσουν στον αρμόδιο Εισαγγελέα όσα γνωρίζουν σχετικά με τις πράξεις αυτές. Η ανακοίνωση πρέπει να γίνει γραπτώς και να περιέχει όλα τα στοιχεία που υπάρχουν και αφορούν την αξιόποινη πράξη (δράστη, αποδείξεις κλπ.). Επιπλέον, σε περίπτωση που από την διερεύνηση της υπόθεσης προκύψουν στοιχεία για διάπραξη περαιτέρω παρανομιών του εν λόγω υπαλλήλου του Ιδρύματος, πρέπει

τα αρμόδια όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, να ενεργήσουν ομοίως (ΝΣΚ 284/2012 ατομ. γνωμ.).

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, η ανωτέρω αρμόδια υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πρέπει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σε βάρος του Ζ.Χ., μονίμου υπαλλήλου της, κλάδου ΤΕ Δ/Λ, ο οποίος μετετάχθη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας με παραπονημένη τη βαθμολογία στον κατατεθέντα από αυτόν τίτλο σπουδών, αν και η μετάταξή του έγινε μόνο με τον τίτλο σπουδών και όχι βάσει της εν λόγω βαθμολογίας: α) στην πειθαρχική δίωξη του εν λόγω υπαλλήλου, εφόσον στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν υποψίες τέλεσης από τον ανωτέρω υπάλληλο πειθαρχικών παραπτωμάτων κατ' εξακολούθηση, υπό την έννοια ειδικότερα της ήδη ισχύουσας περ. λδ' του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα (κατάθεση στον υπηρεσιακό φάκελο του ανωτέρω υπαλλήλου και χρήση παραπονημένου τίτλου σπουδών), με την επιφύλαξη της πενταετούς παραγραφής των αδικημάτων της κατάθεσης και της χρήσης της παραποιηθείσας βαθμολογίας του εν λόγω πτυχίου και, β) στην ανακοίνωση στον αρμόδιο Εισαγγελέα, κατ' άρθρο 37 ΚΠΔ, εφόσον στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν υποψίες τέλεσης αξιόποινων πράξεων και μάλιστα αυτεπαγγέλτως διωκόμενων, (όπως ενδεικτικά του αδικήματος της πλαστογραφίας κατ' άρθρο 216 ΠΚ ή της πλαστογραφίας πιστοποιητικών κατ' άρθρο 217 ΠΚ κλπ.), και τα αρμόδια όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πληροφορήθηκαν τις πράξεις αυτές κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όσων γνωρίζουν σχετικά με τις πράξεις αυτές.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 12 Ιανουαρίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.